

Szabad 1 Lap

SZABADEGYHÁZA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATI LAPJA
2018. OKTÓBER | 8. ÉVFOLYAM

Ady Endre
Őszi éjszakán

”A szél, ha hűvös éjszakákon
Lehűti mámoros fejem,
A te hideg, utolsó csókod,
Az jut eszembe én nekem.

Hiába száll agyamra mámor,
S virasztok annyi éjszakát,
Mindig érzem annak a csóknak
Halálos, dermesztő fagyát.

Ajkad akkor tapadt ajkamra
Utólszor... aztán vége volt...
Talán tavasz sem volt azóta,
Az egész világ néma, holt...

Mikor a szél fülembé súgja,
Hogy csóknak, üdvnek vége van,
A sírből is életre kelnék:
Zokognék, sírnék hangosan.”

AZ IDŐSEKET KÖSZÖNTÖTTÜK

Kis községünkben immár negyedik éve tartottuk meg az idősök világnapját szeptember 29-én. Örömmel láttuk, hogy évről évre egyre többen fogadják el meghívásunkat, hogy néhány órán át közösen ünnepeljenek, megtekintsék az iskolások, helyi csoportok műsorát, elfogyasszanak egy finom ebédet, majd egy pohár bor mellett beszélgessenek, a rég nem látott ismerősökkel, barátokkal felidézzék a régi szép időket.

Az ENSZ határozata alapján 1991 óta október 1-je az idősök világnapja. Ebből az alkalomból köszöntjük mindazokat az embereket, akik hosszú élet munkáját, tapasztalatait tudják maguk mögött. Látjuk, hogy települési szinten is egyre kevesebb gyermek születik, így a gyorsan öregedő világban az idősök sokat segíthetnek - önkéntes munkával, tapasztalataik átadásával. Segítségükkel ápoljuk hagyományainkat, száll nemzedékről nemzedékre a sok tudás.

Müller Péter írta, hogy „Ősi és érett kultúrákban az öregeket nem azért tisztelték, mert „fáradságos életükkel kiérdemelték”, nem is abból a józan előrelátásból, hogy „egyszer én is öreg leszek, s milyen jó lesz, ha nem hajítanak majd a szemétre!”, hanem azért, mert a lélek még érzékenyebb volt, a szellem a nyitottabb, s az öregember óriási életpasztyalátával olyan értékeket jelenített meg, ami a fiatalabbak számára vonzó és kívánatos volt! Az öregember akkorig nem teher volt, hanem felbecsülhetetlen érték: nem azt nézték, milyen mulandó a teste, hanem hogy ki lakik benne!”

Az idősök világnapja lehetőséget nyújt arra, hogy megköszönjük az idősök embereknek mindazt, amit a társadalomért tesznek. Szeretettel gondo-

lunk rájuk, s nemcsak ezen a napon, hanem az év minden napján, hisz szeretetükkel, bölcsességükkel ők is mindig a rendelkezésünkre állnak. Idős koruk tapasztalatával helyre tudják tenni a dolgokat, tudják, mi a jó, amit tovább adhatnak, s mi a rossz, amit el kell kerülnie a következő generációnak. Feladatunk: lehetővé tenni számukra az öregkorhoz méltó életet, támaszt nyújtani nekik a pihenés éveiben. Vigyázni kell rájuk, segíteni őket, hogy a hosszú évek kemény munkája után örömteli életet élhessenek. Érezzék, hogy nem hagyjuk magukra őket, hogy fontos részei életünknek. Szüleink, nagyszüleink mosolya és gondoskodása rengeteg erőt sugároz felénk, kitartásuk, szeretetük felbecsülhetetlen kincs számunkra.

Jókai Mór írta, hogy „*Ostoba piktor az idő, mentől tovább dolgozik az arcképünkön, annál jobban elrontja azt.*” Am ahogy a szeptember végi szombat délutánon végignéztam a teremben ülőkön, az „időskor” kifejezést idézőjelben használnám, hiszen rengeteg fiatalos, vidám, csillogó szemű arcot láttam. Ez igazolja azt, hogy az időskor nem a megélt évek számát, hanem az életfelfogást, az éleletszemléletet tükrözi. A ráncokat is csak úgy kell nézni, hogy minden egyes vonás egy-egy újabb tapasztalat, megélt élmény levonata.

Számtalan idősebb emberrel találkozunk, akik a fiatalabbakat megszájgényítő lendülettel, akaraterővel, pozitív szemlélettel, vidámsággal élnek mindennapjaikat. Nem titkolják, hogy nekik is fáj valami, akár a több évtizedig mellettük élő társ hiánya, a gyerekek, unokák távolléte, vagy az, ha lassabban sikerül elvégezni a házimunkát... De tudják azt is, hogy akkor sem lesz jobb, ha panaszkodnak, ha siránkoznak, így inkább

próbálnak együtt élni mindazzal, ami az élet velejárója.

Az idősök napján a megjelent több mint 150 vendéget köszöntötték a helyi általános iskolások énekekkel, a Vadon Nőtt Gyöngyvirág Dalkör, a Harmónia Klub Matróz csoportja, valamint Abonyi Ferenc, aki Máté Péter dalokkal teremtett nosztalgikus hangulatot, majd a vacsora után közismert dallamokkal szórakoztatta a közönséget.

Hagyományosan minden évben megajándékozunk a három legidősebb nő és férfi lakosunkat. Bár az idősök napjára sajnos egyikük sem tudott eljönni, néhány nappal később őket otthonukban köszöntöttük fel, és adtuk át az önkormányzat ajándécsomagját.

Szabadegyháza legidősebb lakosai:

A legidősebb nő - és egyben legidősebb szabadegyházi - lakos **Barada Jánosné** Hangya közti lakos (96 éves). A második legidősebb nő lakosunk **Kurucz Istvánné** (József A. u., 95 éves), a harmadik legidősebb pedig **Gyöpös Mihályné** Szabadság téri lakos (89 éves).

A legidősebb férfi lakosunk **Soós József** Madách utcai lakos (94 éves), a második legidősebb **Szabó Sándor** (Petőfi u., 93 éves), a harmadik legidősebb pedig **Tridinger Ferenc** (István u., 90 éves).

Szeretettel köszöntjük őket és mindenkit, aki akár személyesen, akár lélekben velünk volt szeptember 29-e délutánján a Művelődési Házban.

Móra Ferenc írta: „Az ember akkor öregszik meg, amikor mosolyog azon, amin valaha sírt, és nevet azon, amiért valamikor a fogát csikorgatta.”

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Október 9-én ülésezett a képviselő-testület. A képviselők az alábbi napirendi pontokat tárgyalták:

1.) Beszámoló a 2018. évi költségvetés I. félévi teljesítéséről, tájékoztató az aktuális költségvetési helyzetről és

2.) A 2018. évi költségvetésről szóló 4/2018. (II.22.) önkormányzati rendelet módosítása

Az I. félévi teljesítés beszámolójának és a rendeletmódosítás napirendje egyben került megtárgyalásra, mivel ez a két napirendi pont szorosan összefügg. A betervezés során az önkormányzat pénzügyi vezetője a képviselő-testület számára részletes tájékoztatást nyújtott a teljesített költségvetés minden soráról és mellékletéről, valamint a módosítás során történt előirányzat-átcsoportosításokról.

A bevételi előirányzatok I. félévi teljesítéséről összefoglalva elmondható, hogy a féléves szintnek megfelelően teljesültek a költségvetési sorok. Az adóbevételek között az iparüzési adó esetében a féléves szinthez képest több bevételt értünk el. Ugyanez mondható el az OEP-finanszírozás soron is, ahol a többletbevétel a tavasz folyamán kapott egyszeri kiegészítő támogatás folyósításából származott. A munkaügyi központtól kapott támogatás, amely a közhasznú foglalkoztatás finanszírozását jelenti, szintén a tervezetnek megfelelően teljesült, de a költségvetés tervezése során a rendelkezésre álló szerződések alapján terveztünk, azonban a júliusban kötött új közfoglalkoztatási szerződésnek megfelelően ezt a sort módosítanunk kellett. Az új szerződés 2019. február hónapjáig szól, amelyben 70%-os támogatottság került meghatározásra, ez alapján az év hátralévő hónapjainak megfelelően ezt a bevételi sort megemeltük.

A kiadási előirányzatok I. félévi teljesítéséről szintén elmondható, hogy a féléves szintnek megfelelően teljesültek a költségvetési sorok. A közmunkaprogram kiadási tételénél a bevételi oldalon említett szerződésnek megfelelően a személyi jellegű kiadások év végéig esedékes összegeivel megemeltük ezt a költségvetési sort. A lakásépítési és korszerűsítési támogatások kiadási tételénél látható, hogy nagyon népszerű ez a támogatási forma, hiszen a féléves teljesítés még arányaiban a tervezetnek megfelelő, de a testületi ülés napjára a 25 millió forintos keretösszegeből már 17.851.000 forint került kifizetésre, és a következő napirendi pontban a jelenleg beadott kérelmek 5,6 millió forint összeget tettek ki. A későbbiekben a beérkező kérelmeknek megfelelően ezt a sort valószínűleg módosítani kell. A beruházások, felújítások között a félév során több eszköz, gép beszerzése történt, annak megfelelően ahogyan a költségvetés elkészítésekor terveztük. Járdá- és útfelújítások több ütemben készültek, a legnagyobb útfelújításunk, az István utca felújítása jelenleg is folyamatban van. Később kerül megvalósításra az iskolafelújítás, mivel a nyáron kiírt közbeszerzési eljárás eredménytelenül zárult, érdeklődő kivitelező hiányában.

A beruházások között kiemelendő az ovi sportpálya építése, amelynek az ünnepélyes átadója nemrégiben történt. Ezen a soron 3 millió 850 ezer forint teljesített összeg szerepel, amely a beruházás teljes összegének az önkormányzat által biztosított 30%-os önréje. Az önkormányzat és intézményei 2018. évi

1.365.433.000 forint összegű költségvetési főösszegéből a félév során teljesített bevételi főösszeg: 658.641.000 forint, a teljesített kiadási főösszeg: 382.928.000 forint. A teljesítések alapján a félév során rendeletmódosításra, költségvetési főösszeg módosításra nem volt szükség. Az egyes sorokon történt módosítások minden esetben költségvetési sorok közötti átcsoportosításokkal történtek.

Összefoglalva: a 2018. évi költségvetésünk I. félévi teljesítése stabil, megnyugtató képet mutat, hiszen az önkormányzat a kötelező feladatellátásán felül több jelentős fejlesztést is képes volt megvalósítani, valamint több beruházás, felújítás a II. félév során fog teljesülni.

3.) Energetikai korszerűsítési támogatás iránti kérelmek elbírálása

Továbbra is népszerű az energetikai korszerűsítési támogatás. Az októberi ülésen 16 kérelmet bíralt el a testület. Minden kérelem megfelelt a rendeletben foglaltaknak, mindegyik kérelmező megkapta a támogatást.

Szabó Zoltán László és Podhorszki Hajnalka István utcai lakosok 600.000 Ft,

Szaniszló Zoltán és neje József A. utcai lakosok 226.255 Ft,

Stadler Andrea és Turán Károly István utcai lakosok 600.000 Ft,

Unger László és neje Vörösmarty utcai lakosok 170.000 Ft,

Csuri Szilvia és Baranyai István Hangya közti lakosok 598.002 Ft,

Bartos Attila és neje István utcai lakosok 559.000 Ft,

Mányoki Zoltán és neje Széchenyi utcai lakosok 600.000 Ft,

Domak József és neje Széchenyi utcai lakosok 600.000 Ft,

Somogyi József és neje Petőfi utcai lakosok 124.175 Ft,

Baranyai Tibor és neje Fő utcai lakosok 306.235,- Ft,

Poós János és neje István utcai lakosok 327.800 Ft,

Smicsek Ferenc és neje Petőfi utcai lakosok 74.612 Ft,

Gyarmati Lászlóné Árpád utcai lakos 46.763 Ft,

Kovácsné Szombath Erika Arany J. utcai lakos 352.500 Ft

Tridinger József és neje Csonka utcai lakosok 455.202 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesültek.

4.) Bursa Hungarica Önkormányzati Ösztöndíjpályázat 2018. évi pályázati fordulójához csatlakozás, pályázat kiírása

Az idei évben is csatlakozott önkormányzatunk a Bursa Hungarica ösztöndíjpályázathoz, amelyet a felsőoktatási intézményben tanuló nappali tagozatos hallgatók igényelhetnek. Az idei évben - a központi jogszabályban meghatározott feltételeken túl - a képviselő-testület előírta a környezettanulmány készítésének lehetőségét. Elsősorban azokat a fiatalokat kívánja támogatni az önkormányzat, akik nemcsak bejelentett lakóhellyel rendelkeznek a településen, hanem életvitelszerűen is itt élnek, tehát a főiskoláról,

egyetemről hétévéig, szünidőben Szabadegyházára jönnek haza.

5.) Szabadegyháza Község Önkormányzata közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervének elfogadása

A nemzeti vagyonról szóló törvény előírja a helyi önkormányzatok számára vagyongazdálkodási terv készítését, amelynek elsődleges célja olyan keretek lefektetése, amely a nemzeti vagyon részét képező önkormányzati vagyonnal történő rendeltetészerű, felelős módon történő gazdálkodást biztosítja. A vagyongazdálkodási tervet a testület egyhangúlag elfogadta.

6.) A számvitelről szóló 2000. évi C. törvényben, az államháztartás számviteléről szóló 4/2013.(I.11.) Korm. rendeletben foglalt, valamint a költségvetési szervek első kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011.(XII.31.) Korm.rendelet szerinti szabályzatok felülvizsgálatának tudomásulvétele

A szabályzatok elkészítése, felülvizsgálata jogszabályi előírás volt, amit a képviselők egyhangúlag tudomásul vettek.

7.) Bejelentések

A bejelentések között a polgármester tájékoztatta a képviselőket a fejlesztések jelenlegi állásáról, aktuális pályázati lehetőségekről, és a két ülés között végzett feladatok elvégzéséről.

Így első helyen számolt be arról, hogy az István utcai járdafelújítás, vízelvezetés és a kapubejárók építése a végéhez közeledik. Néhány előre nem látható, illetve a lakosok által jelzett problémák megoldása érdekében plusz feladatokat kellett elvégezni, pl. a zöldséges, a térsztaüzem előtt parkolót építeni, a posta előtti bejárat kialakítani, a telepi bejáratnál lévő buszmegállót kiemelni, az ott húzódó árkot lefedni, valamint az István utca páros oldalán lévő buszmegálló-öblöt kialakítani. A felújításhoz szükséges parkolóépítések, buszmegállóhely-kialakítás és területrendezések bruttó 14.712.767 Ft-ba kerülnek, a testület elfogadta az erről szóló szerződéstervezetet.

A másik időszerű téma a bölcsőde kialakítása. A korábbi elképzelés szerint a kézművesház helyén került volna kialakításra a családi bölcsőde, azonban nemrég megjelent egy pályázati kiírás, amely bölcsődék, mini bölcsődék kialakítását támogatja, családi bölcsődékét nem. Miután az önkormányzat adóérképességét figyelembe véve - kedvező elbírálása esetén - 70%-os támogatásra számíthatunk, és a bölcsőde-kialakítás határidejét két évvel, 2020. december 31-éig meghosszabbította a kormányzat, ezért új bölcsődét, ill. mini bölcsődét fogunk építeni. A megfelelő helyről - amely az óvoda közelében helyezkedik el - már egyeztetést folytattunk, hamarosan sor kerül a telekrendezésre és a tervek elkészítésére. Ezáltal 2018 végéig biztosan nem tudunk bölcsődét nyitni, azonban a későbbiekben - a jogszabályi előírásoknak és a remélhetőleg növekvő igényeknek - a nagyobb, korszerűbb bölcsődével maximálisan meg fogunk felelni.

A polgármester tájékoztatta még a jelenlévőket arról, hogy a korábban megítélt 14 közfoglalkoztatási álláshelyet sajnos nem tudjuk feltölteni, a munkaügyi

központ ezért kiközvetített minden regisztrált állás-keresőt, de úgy látjuk, hogy a 10 kiközvetített személyből legfeljebb öten fognak munkába állni. Akik nem vállalják el a munkát - holott arra alkalmasak lennének - a járási hivatal megszünteti az ellátásukat,

illetve törlik a nyilvántartásból.

Szabadegyháza Község Önkormányzata pályázott szociális tűzifára, a településen élő idősek és a közfoglalkoztatásban résztvevők száma alapján 152 erdei

köbmétert igényelhetünk. A múlt héten érkezett az értesítés, hogy 99 erdei köbméter tűzifát kaphatunk, ehhez 1.760.220 Ft támogatást kaptunk, a saját erő kb. 10%. Az önkormányzatnak rendeletet kell alkotnia az igénylés és támogatás részletes feltételeiről.

BURSA HUNGARICA FELSŐOKTATÁSI ÖSZTÖNDÍJPÁLYÁZAT

Szabadegyháza Község Önkormányzata csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat 2019. évi fordulójához.

Az „A” típusú pályázatra azok a Szabadegyháza illetékességi területén lakóhellyel (állandó lakcím) rendelkező, hátrányos szociális helyzetű felsőoktatási hallgatók jelentkezhetnek, akik felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) teljes idejű (nappali munkarend), alapképzésben és szakképzést eredményező alapképzésben, mesterfokozatot és szakképzést eredményező mesterképzésben, egységes, osztatlan képzésben vagy felsőfokú, illetve felsőoktatási szakképzésben folytatják tanulmányaikat.

Az ösztöndíj időtartama 10 hónap, azaz két egymást követő tanulmányi félév: a 2018/2019. tanév második (tavaszi), illetve a 2019/2020. tanév első (őszi) féléve.

A „B” típusú pályázatra azok a Szabadegyháza ille-

tékességi területén lakóhellyel (állandó lakcím) rendelkező, hátrányos szociális helyzetű fiatalok jelentkezhetnek, akik

- a 2018/2019. tanévben utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolások vagy

- felsőfokú végzettséggel nem rendelkező, felsőoktatási intézménybe még felvételt nem nyert érettségizettek,

és a 2019/2020. tanévtől kezdődően felsőoktatási intézmény keretében teljes idejű (nappali munkarend) alapképzésben és szakképzést eredményező alapképzésben, osztatlan képzésben vagy felsőoktatási szakképzésben kívánnak részt venni.

Az ösztöndíj időtartama 3x10 hónap, azaz hat egymást követő tanulmányi félév:

a 2019/2020. tanév, a 2020/2021. tanév és a 2021/2022. tanév.

A pályázatok beadásához a Bursa Hungarica Elektro-

nikus Pályázatkezelési és Együttműködési Rendszerben (a továbbiakban EPER-Bursa rendszer) pályázói regisztráció szükséges, melynek elérése:

<https://bursa.emet.hu/paly/palybelep.aspx>

A regisztrációt követően lehetséges a pályázati adatok feltöltése a csatlakozott önkormányzatok pályázói részére. A személyes és pályázati adatok feltöltését követően a pályázati űrlapot kinyomtatva és aláírva kell benyújtani a Polgármesteri Hivatalban (2432 Szabadegyháza, Kossuth u. 2.) személyesen vagy postai úton. A pályázat csak a pályázati kiírásban meghatározott csatolandó mellékletekkel együtt érvényes!

A pályázat rögzítésének és az önkormányzathoz történő benyújtásának határideje: 2018. november 6.

További információk a www.szabadegyhaza.hu oldalon.

Egriné Ambrus Andrea
polgármester

VÍZTAKARÉKOSSÁG AZ ÓVODÁBAN ÉS AZ ISKOLÁBAN

Tavasszal ismét sikeres pályázatot nyújtottunk be a Határtalanul program által kiírt pályázatra, így szeptember végén hetedik osztályosaink ismét útra kelnek, hogy 5 felejthetetlen napot töltsenek el Erdélyben.

Utazásunk során a gyerekek a hozzájuk közel álló mondák, legendák segítségével ismerik meg Erdély természeti szépségeit, történelmét. Utunk során a legendák mese- és valóság tartalmát összehasonlítva megemlékezünk történelmi eseményekről is. Másik célunk, hogy településünk erdélyi testvértelepülésével, gazdag népművészetével, a határon túli magyarság életével ismerkedjenek a gyerekek.

„A Földet nem apáinktól örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön!” - szól a mondás, mely a híres környezetvédelmi aktivista, David Browertől származik. Többen több fórumon igyekeznek felhívni a figyelmet arra, hogy a természeti értékeink kizsákmányolása nem fenntartható, az elkövetkező generációk érdekeit is figyelembe kell venni. Sajnos azonban nem mindenki ennyire előrelátó.

Az ember hatással van a környezetére a mindennapi tevékenysége során, bár ez sokszor nem is tudatosul bennünk. Ahhoz, hogy bolygónk élhető legyen, tudatosan törekednünk kell a fenntarthatóságra. Ehhez azonban meg kell tanulnunk a környezetünkkel harmóniában élni. Földünk véges erőforrásait - többek között az ivóvizet - hatékonyan kell alkalmaznunk. Előre kell gondolkodnunk, hogy a jövő generációi is egy élhető világba születhessenek. Felöltöztünk sokkal nehezebben változtatunk szokásainkon, bár környezettudatos, a jövőért aggódó emberként a minden-

napijainkban odafigyelünk a takarékos vízhasználatra: pl. nem folyóvízben mosogatunk, hanem megtöltjük a mosogató medencéjét, fogmosás közben csak a szükséges ideig engedjük a vizet. A megfelelő életmód elsajátítása már kisgyermekkorától nagyon fontos, akik így nevelkednek, azoknak felnőtt korukra már természetes lesz az ilyen típusú viselkedés.

Óvodánk és iskolánk október 16-án, kedden délelőtt ünnepélyes keretek között vehette át azt a tanúsítványt a kivitelezést végző cégtől, amely tanúsítja, hogy a Hungrana Kft. nagyvonalú támogatásával iskolánk és óvodánk víztakarékos intézménnyé vált. Az energiatakarékos R.C. Mannesmann vízadagoló beépítését a Vízinnovációs Kft. biztosította.

A meglévő csapokat, zuhanyzókat alakítottuk át oly módon, hogy egy-egy csapon akár 60-80%-kal, a zuhanyok esetében pedig 30-60%-kal is csökkenhet az átfolyó víz mennyisége a komfortérzet megtartása mellett.

Ezzel a víz felhasználása:

- kontrolláltabbá válik,

- a víz- és csatornaszámla összességében átlagosan 20-40%-kal csökkenhet

- ugyanilyen jelentős mértékben csökken a víz melegítésére felhasznált energia költsége is.

Gazdasági és környezetvédelmi szempontból is jelentős értéket tud teremteni egy-egy felszerelt intézmény a vízfolyás-szabályozók használatával: csökken a szennyvíz- és CO₂-kibocsátás, az ezzel okozott környezeti terhelés, továbbá az épületek üzemeltetési költsége.

A Hungrana Kft. támogatásának köszönhetően már a Kincsem Óvoda és a Kossuth Lajos Általános Iskola is aktívan hozzájárul környezetünk megóvásához.

A jövőben pedig az önkormányzati intézmények csaptelepeit alakítjuk át, szinte minimális költségen. A beruházás - főként a nagy vízfogyasztású helyeken - kb. egy év alatt megtérül, olyan nagymértékű a megtakarítás.

ÓVODAI HÍREK

Szabadegyházán a Mobilitási Hét egyik programja volt az Ovi-Sport pálya ünnepélyes átadása. Az Önkormányzat által biztosított közel 4 millió forintból és a Hungrana Kft. TAO-támogatásából valósult meg a több mint 13 millió forintos beruházás. A 6x12 méteres műfüves pálya a szabadegyházi óvisok fejlődésének kiváló terepe lesz a jövőben. Az ünnepélyes átadáson az önkormányzat intézményeinek dolgozóin kívül részt vett Varga Gábor országgyűlési képviselő, Telkes Angelika a Hungrana Kft. és Pál Dávid az Ovi-Sport Alapítvány képviselőjében, valamint Egriné Ambrus Andrea polgármester. A köszöntő beszédek és az óvisok műsora után a vendégek megtekintették az óvoda épületét is.

ÓVODAI HÍRMONDÓ: SZEPTEMBER-OKTÓBER

Az ős beköszöntével újranevesült Kincsem Óvodánk. 64 kisgyerekekkel indultunk neki az idei nevelési évnék. Még szinte be sem szoktunk, máris programok kavalkádja várt minket. Szeptember második hetében a Mobilitási hét eseményeit éltük a faluval összhangban. Az iskolával összeegyeztetve minden délelőtt gokartoztak, trambulinoztak és elektromos kibussszal utaztak gyerekeink. Szeptember 21-én, pénteken a Mobilitási-hét zárónapján pedig ünnepélyesen is átadásra került az Ovi-Sport pályánk. Ezúton is nagyon szépen köszönjük mindenkinek, akinek bármilyen része is volt ennek a sikeres pályázatnak a megvalósításában!

Szeptember 29-e Mihály-nap, 30-a a népmese napja. Október a betakarítások, szüretke ideje, Október 4-e az állatok világnapja. Ezt mind felölelve egy 3 hetes projektet valósítottunk meg.

- A Sünikék a dunai városi piacon voltak élményszerző sétán és a népmesepontban hallgatták meg és játszották el Erika néni meséjét.
- Mihály napi koncertet adott nekünk Zayzon Csaba színművész. Erre a zenés délelőtre meghívtuk magunk közé a mostani elsősöket és Marika óvó nénit is.

• Azután a művelődési ház szervezésében A három kismalac című mesét láthattuk az Eleven társulattól.

• Október 10-ére terveztük az óvodai szüreti mulatságot. Nagyon kegyes volt hozzánk az időjárás, így idén az udvaron mulattunk, játszottunk, alkotunk. A jó hangulatot Áprily Géza bácsi alapozta meg, mindjárt reggeli után. Őt követték a Süni csoportosok szüretes műsorukkal. Verseltek, táncoltak énekeltek és a saját készítésű süteményükkel kínálták meg minket. Az ünnepi műsor után táncból készült a Nyuszis óvó néni. Ildi óvó néni kukoricacsutával játszott fejlesztő játékot az öt választó gyerekekkel. A Sünis óvó néni morzsoltak és kukoricaképet ragasztottak az ez iránt érdeklődő gyerekekkel. Mindeközben a babaházban préselődött Poós Jani bácsi frissen szedett szőlője és folyt a mustlé. Igazán nagyon jól sikerült délelőtti tudhatunk magunk mögött.

• A szüret után sem lazáltak a gyerekek: a Sünik di-őszi szüretben voltak egyikük udvarában, a Napraforgók állatsimogatóba egyik kislányuknál, a Nyuszikhoz pedig hához jött 2 óriási nyúl, hogy simogathassák őket, amikor csak kedvük tartja.

• Október vége a tök és más zöldségek hete. A cso-

portok mindenféle zöldséget kértek be a szülőktől, amit fel is dolgoztak: megszagolták, feldarabolták, megkóstolták, megsüttették és mind megették. A Napraforgók nagyon finom sütőtökös muffint is süttöttek, amivel végig is kínálták a csoportokat.

Sok-sok program vár még ránk. Invitálni fogjuk közös barkács délutánra a szülőket, Márton napra és Egészségére készülünk hamarosan. No meg persze a karácsonyt és a Mikulást is nagyon várjuk már!

A mi Szabó Pali Mikulás bácsink már csak angyalként hallgatja főnről az idén a „Szívünk rég ide vár, Téli gyere már” kezdetű dalocskát. Sok-sok éven át ő jött csilingelő kampós botjával, feneketlen piros zsákjával, Ezüst igazat mondó varázskönyvével a Kincsem óvodás gyerekekhez és felnőttekhez. Bizony a felnőttekhez is. Mert sosem feledkezett meg a gyerekekkel foglalkozó, kiszolgáló dolgozóinkról sem. Sajnos a sors úgy rendelte, hogy szeptemberben az angyalok magukhoz szólították a mi Téli bácsinkat, hogy ezután már csak őket jutalmazza.

Drága Pali bácsi! Köszönünk neked minden önzetlen jóságot, szeretetet! Emlékedet őrizni fogjuk a szívünkben! Nyugodj békében, Isten veled!

ISKOLAI HÍREK

LEGENDÁS ERDÉLY

Idén már az ötödik táborot szerveztük Erdélybe. Településünk önkormányzatának és a Határtalanul pályázatnak köszönhetően idén 19 hetedik osztályos tanulónk vehetett részt a kiránduláson.

Végre elérkezett az indulás napja. Szeptember 24-én hajnalban csomagjainkat bepakoltuk a buszba és elindultunk Erdélybe. 19 izgatott gyerek és 2 tanár vágott neki a kalandnak. A zuhogó eső se vette el a kedvünket, bár reméltük, hogy előbb-utóbb kiderül az ég. Útközben láttuk Nagyváradot, megálltunk a Királyhágón (a csoportképből véletlen csoportvideó lett, de se baj), majd megérkeztünk Torockóra. Erdély egyik legszebb faluja a Székelykő lábánál található. Megcsodáltuk a fehérre festett falú házakat, elmeséltük, hogy miért is kel fel itt kétszer a nap. Az időjárás itt már kegyes volt hozzánk, mert az eső is elállt. Sokáig nem időzhettünk, mert még hosszú út állt előttünk Korondig. Útközben több olyan helyet érintettünk, melyekhez legendák kötődnek, s ezeket igyekeztünk elmesélni a gyerekeknek. Már besötétedett, mire Korondra értünk. Az Enikő panzióban Magdika néni és Lajos bácsi már nagyon várt minket.

Második napunkon kiderült, hogy bizony nagy szülőségünk lesz a magunkkal hozott meleg ruhákra. Mint ha beköszöntött volna a tél, hiszen csak 2 fok volt. Aztán be is köszöntött!

Ezen a napon Erdély egyik legszebb tájára indultunk. Bár hideg volt, azért sütött a nap az út nagy részén a Gyilkos-tó felé. Gyergyószentmiklóst elhagyva igazi magashegyi tájon vezetett utunk. A Békás-patak mentén végigsétáltunk a Békás-szoroson. A gyerekeknek nagyon tetszettek a magas sziklák, a vadul robogó patak. Ezután buszra szálltunk, s visszaindultunk a Gyilkos-tóhoz. S ekkor elkezdett esni a hó! Szinte hihetetlen volt így szeptember végén ilyen hőessé látni. A táj hamar zöldből fehérre váltott. Nagyon szép volt! Ebédre kürtőskalácsot ettünk, miközben a sűrű hóesésben gyönyörködtünk.

Visszafelé már napsütésben mentünk át a Libanon, s megálltunk a Zetelaki Vízátározónál is. Innen Székelyudvarhely felé indultunk, ahol az Emlékezet parkban 13 király, író és más híres ember szobrát tekintettük meg. A Mini-Erdély parkot is meglátogattuk. Itt Erdély legszebb várairól, kastélyairól készült

makettek vannak. Sietnünk kellett, mert az ég beborult, s nyakunkba kaptunk egy záport. Már nem is csodálkoztunk azon, hogy a város szélére érve ismét sütött a nap.

„Van nekem egy falum. Némelykor, ha lelkemmel burkolom magam körül, úgy tetszik, mintha én építettem volna őt, mikor még Isten szándékában laktam. Máskor meg szülőmnek érzem, aki egy csillagos estén, szomorú-mókás mese után fogant engem” – írja egy vallomásában Tamási Áron. Természetesen Farkaslakáról szól ez az idézet, ahol felkerestük az író sírhelyét. Ennyi élmény után még belefért a napba egy kis séta a korondi bazárak között is.

Ismét fagyos reggelre ébredtünk, amit a deres háztetők is mutattak. Azért bíztunk abban, hogy ennél jobb idő lesz később, úgy, mint az elmúlt napokban.

A mai programunk a következő volt: Tolvajos-tető, Nyerges-tető, Szent Anna-tó és Kézdivásárhely.

A Tolvajos-tetőn felállított három keresztnél történelmünk három jeles eseményéről emlékeztünk meg: 1567-ben a Tolvajos-tetőn a gyergyóalfalvi István pap vezetésével pünkösöd szombatján verték szét a székelyek János Zsigmond seregét, és védtek meg katolikus egyházukat a Csiki- és Gyergyói-medencében. Ennek az eseménynek a tiszteletére tartják az évenkénti Csiksomlyói pünkösdi búcsút.

A második keresztén szereplő évszám 896, ami a honfoglalásnak állít emléket. A harmadik pedig Erdély megtörhetetlen püspöke, Márton Áron emléke előtt tiszteleg.

Nyerges-tetőn Kányádi Sándor versével emlékeztünk meg a szabadságharc székely hőseiről. Természetesen megkoszorúztuk a községünk által állított kopjafát is. Mindenki nagyon várta már, hogy megérkezzünk a Szent Anna-tóhoz, hátha éppen arra cammog egy medve. Sajnos a környéken élő medvecsalád épp a délutáni pihenését töltötte, így ez az élmény elmaradt. A tónál dolgozó őről azért meghallgathattunk néhány érdekes történetet a medvékről, megmutatta a nyomaikat is, sőt egy videón a medvebocsokat is láthattuk. Mielőtt lementünk a tóhoz, még egy rövid tájékoztatást is tartott arról, hogy mi a teendőnk, ha jönne a medve. Természetesen a tó legendáját

is megismerhették a gyerekek. A kürtős kalácsnak megint nagy sikere volt. A nap is kisütött, így kicsit elidőztünk a parton. Körbe nem mertük sétálni, hátha korábban ébrednek a medvék.

Utunkat folytatva Kézdivásárhelyre érkeztünk. Míg a gyerekek a Céhtörténeti Múzeumban ismerkedtek a céhekkel és a népviseletekkel, addig megrendeltük nekik a pizzát. Nagy sikere volt, így teli gyomorral vágtunk neki a nem rövid hazaútnak.

A Határtalanul pályázat és Önkormányzatunk segítségével megvalósuló erdélyi kirándulások egyik fontos célja számunkra, hogy a gyerekek megismerkedjenek testvértelepülésünkkel, barátkozzanak az ottani gyerekekkel, hiszen ez a záloga annak, hogy a két település között létrejött jó kapcsolat a későbbiekben is folytatódjon. Negyedik napunkon ellátogattunk a helyi középiskolába, ahol a hetedik osztályosok vártak ránk. Köszöntött minket az iskola igazgatónője és helyettese is. A gyerekek először bemutatták a településeiket, majd átadták egymásnak az ajándékaikat. Kezdetben még kicsit távolabbról nézegették egymást, de a hangulat hamar feloldódott, majd a korondi gyerekek osztálytermében már kötetlenül folyt a barátkozás. Meséltek egymásnak az iskolai életről, megmutatták tankönyveiket és vidám hangulatban beszélgettek. Nem is volt könnyű a búcsúzkodás, hiszen mindenki szívesen maradt volna, de már vártak minket az iskola mellett a lovaskocsik, hogy elinduljunk megismerni a települést. Először felkerestük az Aragonit Múzeumot. A székely drágakőként emlegetett aragonit hírneve hajdanában vetekedett a korondi kerámiáéval. A múzeumban elmesélték, hogy a korondi aragonitból készült dísz tárgyakat és használati tárgyakat a világ számos országában értékesítették, megrendelőik között voltak uralkodók is. A Csigadombon található tanösvényen megcsodáltuk az aragonitszikla látványos rétegződéseit, az Unicum népi fürdőt tápláló sós forrást. A kilátóról a Sóvidék dombjait lehet belátni. Visszaszálltunk a lovaskocsikra, majd ellátogattunk Máthé István fazekasmesterhez, aki megmutatta és el is mondta a kerámiakészítés lépéseit a korongozástól az égetésig.

Délután Parajdon jártunk a Sóbányában, majd a Medve-tónál ismerkedtünk a heliotermikus tó tulajdonsá-

gaival. A nap hátralevő részébe még belefért egy kis vásárlás Korondon.

Elérkezett hazautazásunk napja, véget ért idei erdélyi kalandozásunk. Reggel elköszöntünk Lajos bácsiéktól, majd elindultunk a hosszú útra hazafelé. Természetesen nem maradtunk látnivalók nélkül, bár nem volt időnk mindegyiknél megállni. Így a buszból megmutattuk a gyerekeknek az emlékművet Fehéregyházánál, ahol Petőfit utoljára látták, megnéztük a várat Segesváron, láttuk a szász településekre jellemző házakat, a Fogarasi-havasok valóban havas csúcsait. A gyerekek már nagyon várták, hogy Dévára

érjünk, bár ennek nem a vár, hanem a hasuk volt a fő oka. Előtte még tettünk egy rövid kitérőt, hiszen ha már erre jártunk, nem hagyhattuk ki a Hunyadiak ősi fészket, Vajdahunyad várát. Igaza volt Mikszáth Kálmánnak, amikor a „várok királyának” nevezte ezt a középkori várat, melynek szépsége lenyűgöző. Ezután jöhetett az ebéd Déván, ahol természetesen felidéztek Kómvés Kelemen balladáját is. Mivel utunk Aradon át vezetett a határhoz, s ideén a hetedikesek adták elő az aradi vértanúkról az emlékműsört, így megmutattuk nekik a vértanúk emlékére, a kivégzésük helyének közelében felállított obeliszket.

Ennyi élmény után fáradtan értünk este az iskolához. Igyekeztünk ebben a pár napban minél több érdekes, legendás helyet megmutatni a gyerekeknek. Bár nem volt sok időnk egy-egy helyen sokáig időzni, mert minél többet szerettünk volna látni, de reméljük, hogy emlékezni fognak az Erdélyben töltött napokra.

Köszönjük a pályázaton nyert összeg mellé kapott, az Önkormányzat által nyújtott támogatást és a szülői hozzájárulást is. Köszönjük mindenkinek, aki munkájával hozzájárult ahhoz, hogy felejthetetlen legyen ez a pár nap. Mert reméljük, hogy az lesz a gyerekeknek.

ERDÉLY TÉMANAP

Bár a hetedikesek erdélyi kirándulása ötnapos, de már indulás előtt elkezdődik a felkészítés, s a programot témánappal zárjuk le. Tematikus napunkat október 13-án tartottuk az iskolában. Ezen a napon minden Erdélyről szólt. A gyerekek festhettek korondi vázát, készítettek székely zászlót,

feldolgoztak néhány székelyföldi legendát, táncot tanultak. Feri bácsi több osztálynak mesélt a székely legendákról s a valóságról, hogy mennyire igazak ezek a „mesék”. Remek alkalom volt ez, hogy történelmi ismereteket szerezzen a hallgatóság Erdélyről, s nem utolsósorban nagy élmény volt hallgatni a legendákat

Feri bácsi előadásában. Tibi bácsi és Márti néni egy kalotaszegi népdalt tanított, melyet a nap zárásaként az aulában közösen énekeltünk el. A legnagyobb szerep ezen a napon a hetedikeseknek jutott. A kiránduláson készített fotókból egy kiállítást

csináltak az aulában. Egész délelőtt élménybeszámolókat tartottak az osztályokban, melyet egy, az Erdélyben készített videókból összeállított filmmel kísérték. Jó volt hallani, hogy mennyi minden megragadta meg őket ez alatt az öt nap alatt! A gyerekek többsége azt mondta, hogy szívesen visszamenne újra.

A kiránduláson részt vett gyerekeknek volt egy olyan feladatuk is korábban, hogy írják le néhány mondatban, mi az, ami tetszett nekik, s mi az, ami nem. Fontos visszajelzés ez a tábor szervező pedagógusoknak is, hiszen ezeket felhasználva szervezzük mindig a következő kirándulás programját. Összességében elmondható, hogy szinte minden elnyerte a gyerekek tetszését. Volt, aki ezt írta:

„A Gyilkos-tó, mert esett a hó (visszamennék). A Szent Anna-tó is, mert ott van a medve (visszamen-

nék). A fazekas, mert azt ki akartam próbálni. A parajdi sóbánya is szép volt. A Békás-szoros, mert nagyon szép volt a patak (visszamennék). EGÉSZ ERDÉLY TETSZETT. VISSZA AKAROK MENNII!”

„A legjobban a Medve-tó tetszett. Szívesen visszamennék, mert szép hely és az emberek is nagyon kedvesek. Voltunk az iskolában is, ami nagyon tetszett. Barátnőket is szereztem. Örök élmény lesz, az biztos!”

Talán ez is mutatja, hogy igenis érdemes a gyerekeknek táborokat szervezni, elvinni olyan helyekre, melyekre nem biztos, hogy nélkülünk mindannyian eljutnának.

Mivel célunk az, hogy általános iskolai tanulmányai idején minden gyereknek legalább egyszer legyen

lehetősége eljutni erdélyi testvértelepülésünkre, így reméljük, hogy jövőre is tudunk ilyen tábor szervezni. A hatodikosok már alig várják!

EGY DÉLUTÁN VUKKAL

Október 13-án színházlátogatáson vettünk részt a 3. osztályosokkal. Székesfehérváron, a Kőfém Művelődési Ház színháztermében a Vuk, a kis róka című meseelőadást néztük meg, a Fehérvári Meseszínház előadásában.

Ebben a tanévben Fekete Istvánnak ez a kis regénye

lesz a kötelező olvasmányunk, így egy kis ízelítőt kaphattak a történetből azok is, akik még nem ismerték a történetet.

Az előadás nagyon tetszett a gyerekeknek és a kísérő szülőknek is.

Remélem, kedvet kaptak ahhoz, hogy Fekete István

írása alapján részletesebben is megismerkedjenek a róka család történetével, és szívesen olvassák majd a könyvet is!

Rittlerné Wagner Eleonóra

PAPÍRGYŰJTÉS AZ ISKOLÁBAN

Ökoiskolaként kiemelt figyelmet fordítunk az újrahasznosításra. Ennek jegyében ebben a tanévben is megszerveztük a már hagyományos papírgyűjtést az iskolában. Gyerekek és felnőttek két napig hozták lelkesen a papírt, így nem csoda, hogy ilyen nagy mennyiséget sikerült idén is összegyűjtenünk.

1.o.:	694 kg	8328 Ft
2.o.:	448,5 kg	5382 Ft
3.o.:	2317,7 kg	27812 Ft
4.a:	1044 kg	12528 Ft
4.b:	723,5 kg	8682 Ft
5.o.:	263,9 kg	3167 Ft
6.o.:	328,7 kg	3944 Ft
7.o.:	603,8 kg	7254 Ft
8.a:	131,8 kg	1582 Ft
8.b:	370 kg	4440 Ft
DÖK:	414 kg	4968 Ft
össz.:	7340 kg	88080 Ft

Versenyt nem hirdettünk, de gratulálunk a 3. osztály tanulóinak és a szüleinek a szép teljesítményért, mivel ők hozták az iskolában a legtöbb papírmennyiséget. Dicséret illeti még a 4.a osztályt is, akiknek a szorgos gyűjtése is szép munka volt. A többi osztályt buzdítjuk, hogy a jövőben legyen még több mennyiség a papírból, amit összegyűjtenek!

Köszönet mindenkinek, aki segített: DÖK

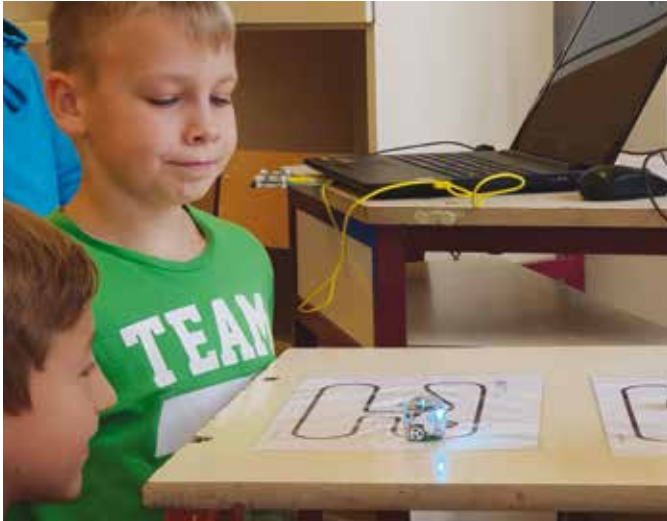

CODE WEEK AZ ISKOLÁBAN

A Code week (Kódolás hete) az Európai Bizottság kampánya, melynek célja, hogy felhívja a figyelmet a digitális jártasság fontosságára, s a gyerekekkel a programozást játékos formában ismertesse meg. Mindezek mellett olyan kulcsfontosságú képességek is fejlődnek, mint a problémamegoldás, az együttműködés és az elemzőkészség.

Ebben a tanévben iskolánk diákjainak lehetőségük van arra, hogy megismerkedjenek a programozás alapjaival, kalandozzanak a robotika világában. Vígvári György tanár úr az informatika órákon és a robotika szakkörben is igyekszik a gyerekek programozási ismereteit bővíteni, melyhez nagy segítséget nyújtanak azok az eszközök, például robotok, microbitek,

melyeket önkormányzatunk segítségével sikerült beszereznünk. A Kódolás hetében is szervezett szünetekre egy bemutatót, melyen kicsik és nagyok is kipróbálhattak néhány robotot. Ezekben a napokban Európában és Európán kívül is több ezer helyszínen zajlanak a hét programjai. Idén mi is felkerültünk a Kódolás hetén programot szervezők térképére.

NÉVADÓT TARTOTTUNK

Szeptember 29-én délelőtt ismét örömteli családi ünnepség helyszíne volt a Polgármesteri Hivatal. Mester Péter Miklós szülei döntöttek úgy, hogy kislíuknak névadó ünnepséget szerveznek. A névadást szíúk családi körben tartották.

KÖZÉRDEKŰ HÍREK

KENYÉR TAMARA
2018.09.17. TÁNCSICS U. 8.

CSÉRI EMMA OLÍVIA
2018.09.21. JÓZSEF A. U. 19.

FEHÉR NORINA
2018.10.12. SZÉCHENYI U. 11.

ROSZKOPF LETTI
2018.10.19. SZABADSÁG TÉR 15.

KÖSZÖNTJÜK TELEPÜLÉSÜNK ÚJ POLGÁRAIT!

BÚCSÚZUNK

Az ember mindig elszomorodik, ha valakinek a halálhírének hallja. Különösen igaz ez, ha olyan ember távozik közülünk, akik korábban hosszú éveken, évtizedeken keresztül a község életében, vérkeringésében aktívan részt vettek, naponta láttuk őket. Az elmúlt hetekben több régi kolléga, barát, kedves ismerős sírjánál kellett megállnunk egy rövid időre, hogy az élet múlandóságán elgondolkozzunk.

Hirtelen ragadta el őket a halál vagy hosszú időn keresztül, türelemmel viselték a betegséget - ez nem változtat azon a tényen, hogy elvesztésük híre nagyon megviseli az embert, kortól függetlenül.

Oláh Józsefné Leidenbach Marika több évtizeden át az iskolában dolgozott, ám nemcsak takarító volt. Szívesen gyűjtötte maga köré a gyerekeket iskolaidőben és azután is. Ő maga mindig derűs, vidám volt, sokan nem is tudták róla, hogy milyen gyilkos kórral birkózik.

Gosztonyi Sándorné (Margit néni) a helyi óvodában dolgozott, innen ment nyugdíjba. Később a helyi nyugdíjas klub tagjaként, vezetőjeként rengeteget tett a közösségért.

Szabó Pál (Pali bácsi) az óvodás és iskolás gyerekek Mikulásaként évről évre visszatért hozzánk.

Sajnos már csak fínt osztogatja puttonyából a szaloncukrokat.

Györfly Gábor (Gabi bácsi) hosszú éveken át az önkormányzat gépkocsiját vezette, ismerte a kisebb-nagyobb gyerekeket, a gyerekek és az önkormányzati dolgozók is sokszor „Schumacherként” emlegették... Már ő is csak az égi országutakat rója. Fájó szívvel búcsúzunk tőlük! Angyalok vigyázzák álmukat!

Egriné Ambrus Andrea

SZÍVPÁRNA A MELLMŰTÖTT NŐKÉRT

A szívpárna elsősorban hatalmas lelki segítség a betegeknek. Érzik, hogy nincsenek egyedül a betegségükben, hogy érdek nélkül ismeretlen emberek éreznek velük. Mindemellett fizikailag is óriási segítség. A váll és a kar alátámasztásával csökkenti a nyirok pangást, mely tünetek a nyirokcsomók eltávolítása miatt keletkeznek. Csökkenti a seb húzódását, ezáltal csökkenti az ezzel járó fájdalmat, ugyanakkor a tartások miatti nyomást is csökkenti, kivédi a véletlenszerű ütéseket is.

A Nemzetközi Szívparna program az Amerikai Egyesült Államokban kezdődött. Ehhez a nemes programhoz csatlakoztunk mi is október 5-én. Kis lelkes csapatunk 18 (!) szívparnát készített, melyet a Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórháznak

ajánlunk fel, ahol a mellműtöttek ingyen jutnak hozzá.

A jótékonykodáson kívül a párna készítésénél a jó hangulatú, közösségépítő szerepe is fontos.

A párnához csak 100% pamutanyagot lehet használni. Mi az első alkalommal a Baptista Egyháztól kaptuk a kért párnákat, melyet ezúton is köszönünk Kárpáti Zsuzsának, aki Nagyvenyimről jött segíteni.

Minden segítséget köszönök, és remélem, még sok szívparnával tudunk segíteni az arra rászorulóknak.

A következő szívparna-készítésre is szeretettel várok, hívok mindenkít, mely a Nagy László Művelődési Házban lesz november 9-én 17.30 órakor.

Major Éva

Szívparnák a mellműtött nőkért

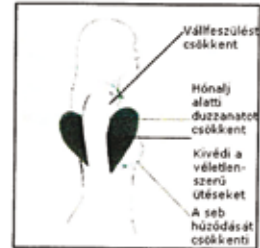
Fogadja sok szeretettel!

A szívparnákat az Egyesült Államokban és Európa több országában kapják ajándékba a műtött betegek. Hazánkban 2010-ben a Magyar Foltvarró Céh indította el ezt a

programot, melyhez azóta számos baptista gyülekezet csatlakozott.

A párnát pihenés közben helyezze el a műtött oldalon a karja alatt, és érezze a könnyedséget:

- ♥ „szív alakja” tökéletesen illeszkedik
- ♥ megtámasztja a kart, így csökkenti a húzódást és a fájdalmat
- ♥ csökkenti a nyirok pangást
- ♥ a mellkas megtámasztásával könnyíti a köhögést
- ♥ védi a műtött területet
- ♥ biztonsági öv alá helyezhető
- ♥ 40° C-on mosógépben mosható

Készítők: Szabadegyháza lelkes önkéntesei Neked Gyors Gyógyulást Kíván!
Kapcsolat: 06 20/913-1623

A párna ingyenes!

**Információ: www.szivparna.hu
www.facebook.com/szivparna**

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”
Biblia, Újszövetség, János evangéliuma, 3:16.

EGÉSZSÉGVÉDELMI NAP ELŐTT

Ha november, akkor egészségvédelmi nap! Az idén ismét megrendezésre kerül egészségvédelmi napunk **november 17-én, szombaton 9-től 16 óráig az általános iskolában.**

Programjaink az eddigiekhez hasonlóan nagyon változatosak lesznek.

Kedves Szülők! Önöket is várjuk. Kísérjék el gyermeküket az egészségvédelmi napra, tekintsenek be iskolai programjaikba, és közben adjanak vért, vegyenek részt szűréseinken, beszélgessenek életmód-tanácsadóval!

Kedves Óvodás Szülők! Önöket is várjuk, az óvodás csoportok között is versenyt hirdetünk véradásban. A legtöbb hozzátartozót hozó csoport egy kiránduláson vagy kulturális programon vehet részt.

Ízeltőlű néhány szűrési lehetőségre, programra hívom fel a figyelmüket:

Véradás: Retro véradásra és ismét rekordkíséreltre készülünk Szabadegyházán! Szeretnénk, ha minél többen eljönnének! Kérjük rendszeres véradóinkat, hogy hozzanak magukkal még egy embert, hogy ismét rekordot dönthessünk!

Kedves Focistáink! Benneteket is várunk, hisz minden évben jelentősen emeltek a létszámot.

Kedves Leendő Véradók! Gondolkodjanak, mérlegeljenek, minden véradással három ember életét menthetik meg.

Versenyt hirdetünk az általános iskola osztályai és az óvoda csoportjai között is. A legtöbb véradót hozó osztály, csoport értékes nyereményben részesül az önkormányzat jóvoltából.

Az idei évben is minden véradót virslivel és sörrel várunk, valamint pizzautalvánnyal honoráljuk önzetlenségüket. Az utalvány beváltható a helyi Totesz Vendéglőben.

Szívparna-készítés az emlémműtéten átesett hölgyek részére. Szeretnénk 100 db párnát elkészíteni, miközben Önök elsajátíthatják az emlő önvizsgálatát, és beszélgetünk az emlőrák megelőzési lehetőségről. Kérjük Önöket, minél többen segítsenek e nemes cél elérésében!

Részt vehetnek előadásokon és vásárolhatnak!

Előadást tart a „**zánkai füves ember**”, **Takács Ferenc**. Takács Ferenc tanár-kertészmérnök alapította családjával a Zánkai Gyógynövényölgyet. Keressenek rá az interneten! Vásárolhatnak gyógytea-készítményeiből, és egyénileg teakeveréket is összeállít különböző betegségekre.

Gyakorlati bemutatóval és könnyvással egybekötött előadást tart dr. Biczó Gyula **akupresször**, aki bemutatja az akupresszúra pontjait, és hogy mit tegyünk egyes betegségekben. Megvásárolható az „Akupresszúra a családban” c. könyve is az előadás után 3000 Ft-ért.

Kedves Szülők! Felhívom figyelmüket, hogy a **tanulási nehezítettségek oldásáról kineziológus** tart előadást. Kérjük, az előadásokra is jelentkezzenek be, hogy tudjuk, mekkora helyiséget biztosítsunk hozzá!

Szűrések:

Prostataszűrés egy csepp vérből, vizsgálat nélkül **Dr. Rácz Lajos urológus** közreműködésével.

Csontritkulásszűrés dr. Patócs Tibor közreműködésével.

Főleg a 40 év feletti hölgyek megjelenésére számítunk, aki már benne van a változókorban. Ha szeretne jönni, kérem, telefonon vagy személyesen kérjen időpontot!

Melanoma(anyagjegy-)szűrés: Dr. Harsányi Emese bőrgyógyász-infektológus közreműködésével! Időpontkérés, bejelentkezés telefonon vagy személyesen.

Táplálkozási tanácsadás ételköstolóval egybekötve (receptekkel) Viola Veronika dietetikus és Szamosi Regina diétás szakács közreműködésével.

Vérnyomás-, vércukor-, koleszterin-, húgysav- és testzsír-szűrés, -tanácsadás az orvosi rendelő dolgozóinak közreműködésével

Újraélesztés-gyakorlás Takács József mentőtiszt közreműködésével

Számítógépes talpvizsgálat a Glória Cipő és Ortopédiai Szaküzlet közreműködésével

Masszázs - bejelentkezés szükséges személyesen

vagy telefonon! (Figura Bona, Dér Ica és Virág közreműködésével)

Hallásszűrés Móricz István audiológus közreműködésével

Látásvizsgálat a Pannon Optika közreműködésével

Mézkostoló és -vásár Pinke Márta és Marada Máté közreműködésével

Sajtkostoló és -vásár Fogas Tünde közreműködésével

Keressék programjainkat, plakátjainkat, szórólapjain-

kat Szabadegyháza és a Művelődési Ház honlapján és a Szabad1Lapban!

Csontrítkulásszűrésre, melanoma(anyajegy-)szűrésre, masszázásra és az előadásokra a 30/638-4243-as mobil telefonszámon vagy személyesen az orvosi rendelőben várjuk jelentkezésüket!

Jöjjenek el, töltsünk el együtt egy kellemes egészséges napot! Biztassuk rokonainkat, ismerőseinket is a részvétellel! Vigyázzunk egymás egészségére is!

Nochta Tamásné
védőnő

TÁJÉKOZTATÓ A 2018/2019. ÉVI TÉRÍTÉSMENTES INFLUENZA ELLENI VÉDŐOLTÁSRÓL

Tisztelt Hölgyem! Tisztelt Uram!

Ezúton tájékoztatom, hogy ebben az évben is lehetőség nyílik a 60 éven felüliek, valamint életkortól függetlenül egyes krónikus betegségben szenvedő személyek térítésmentes influenza elleni védőoltására.

Az influenza az influenzavírusok által okozott, ragályos légúti betegség. A legjellemzőbb tünetek: láz, fejfájás, köhögés, torokgyulladás, ízületi, illetve izomfájdalom, általános levertség, fáradékonyság, bár nem minden fertőzőttnél jelentkeznek a felsorolt tünetek.

A magas láz a csecsemők, az idősek és a tartós betegségben szenvedők számára veszélyes:

megterheli a szívet, a tüdőt, felboríthatja az anyagcserét (cukorbetegség), de ronthatja a vese-, máj- és vérképzőszervi betegségben szenvedők állapotát is. Gyakrabban lépnek fel szövődmények hörghurut, tüdőgyulladás az immungyengeségben (daganatos betegek) szenvedőknél, az időseknel és a dohányosoknál.

Az influenza elleni oltásnak az a célja, hogy egyéni

védelmet nyújtson azoknak, akiknél egy esetleges influenzavírus-fertőzés súlyos lefolyású lehet.

Kiknek ajánlott az influenza elleni védőoltás?

Minden 60 évesnél idősebb személynek, továbbá életkortól függetlenül a krónikus

légzőszervi betegségben szenvedőknek, pl. asztmás betegeknek, szív-, érrendszeri

betegségben szenvedőknek, cukorbetegnek, krónikus máj- és vesebetegeknek, daganatos vagy más betegség miatt csökkent védekezőképességű személyeknek.

A védőoltás az idős emberek körében a kórházi felvételek számát 25-39%-kal, a halálzási gyakoriságot 35-57%-kal csökkentheti. Az intézményekben, ápolási otthonokban élő, influenza ellen oltott idős személyek között a kórházi kezelés gyakorisága felére, a tüdőgyulladás kockázata 60%-kal, a halálzási kockázata 68%-kal csökkenhet.

A kórokozó változékonysága miatt minden évben új oltóanyagot állítanak elő és az oltást is minden évben újra be kell adni. A hazai influenza vakcina élő vírust nem tartalmaz, így megbetegedést nem

okozhat. Az oltást követően csak igen ritkán lépnek fel olyan nem kívánt mellékhatások, mint láz, fejfájás. Helyi reakció (bőrpír, duzzanat az injekció helyén) az oltottak mintegy 20%-ánál jelentkeznek, de ezek a reakciók általában enyhék és 1-2 napon belül elmúlnak.

A védőoltással nemcsak önmagát, hanem a környezetében élőket is védi!

A védőoltás beadásának pontos időpontjáról a rendelőben tájékozódhat.

Dr. Goda László, az Ön háziorvosa

EGÉSZSÉGMEGŐRZÉS – OLTÁSI KAMPÁNY

Tájékoztató a 2018/2019. évi térítésmentes influenza elleni, illetve 60 éven felüliek számára önkormányzat által ingyenesen biztosított pneumococcus védőoltásról

Kedves Olvasó!

Közeledik az őszi, téli hűvös idő, és ezzel egy időben egyre többen jelentkeznek háziorvosi rendelésünkön fertőző légúti betegségekkel. Ezen fertőzések egy részét sajnos nem tudjuk kivédeni, azonban számos kórokozóval szemben védekezést alakíthatunk ki és felkészíthetjük a szervezetünket a borús időben terjedő fertőzésekkel szembeni küzdelemre. A szezonális influenzaoltás egy remek módja az influenza megelőzésének, azonban ez önmagában nem gátolja meg az összes fertőzést. Az influenza bizonyítottan elősegíti például a pneumococcus okozta bakteriális tüdőgyulladás kialakulását, mely ellen védőoltással védekezhetünk. Érdemes minél szélesebb és tartósabb védekezést kialakítani a szervezetünknek, az influenza vakcináció mellett a pneumococcus védőoltás segítségével.

Influenza elleni védőoltás

Ebben az évben is lehetőség nyílik a 60 éven felüliek, valamint életkortól függetlenül egyes krónikus betegségben szenvedő személyek térítésmentes **influenza elleni védőoltására**.

Az influenza az influenzavírusok által okozott, ragályos légúti betegség. A legjellemzőbb tünetek: láz, fejfájás, köhögés, torokgyulladás, izületi, illetve izomfájdalom, általános levertség, fáradékonyság, bár nem minden fertőzőtnél jelentkeznek a felsorolt tünetek.

A magas láz a csecsemők, az idősek és a tartós betegségben szenvedők számára veszélyes: megterheli a szívet, a tüdőt, felboríthatja az anyagcserét (cukorbetegség), de ronthatja a vese-, máj- és vérképzőszervi betegségben szenvedők állapotát is. Gyakrabban lépnek fel szövődémiyek hörghurut, tüdőgyulladás az immungyengésben (daganatos betegek) szenvedőknél, az időseknél és a dohányosoknál.

Az influenza elleni oltásnak az a célja, hogy egyéni védelmet nyújtson azoknak, akiknél egy esetleges influenzavírus-fertőzés súlyos lefolyású lehet.

Kiknek ajánlott az influenza elleni védőoltás?

Minden 60 évesnél idősebb személynek, továbbá életkortól függetlenül a krónikus légzőszervi betegségben szenvedőknek, pl. asztmás betegeknek, szív-, érrendszeri betegségben szenvedőknek, cukorbetegeknek, krónikus máj- és vesebetegeknek, daganatos vagy más betegség miatt csökkent védekezőképességű személyeknek.

A védőoltás az idős emberek körében a kórházi felvételek számát 25-39%-kal, a halálozási gyakoriságot 35-57%-kal csökkentheti. Az intézményekben, ápolási otthonokban élő, influenza ellen oltott idős személyek között a kórházi kezelés gyakorisága felére, a tüdőgyul-

ladás kockázata 60%-kal, a halálozás kockázata 68%-kal csökkenhet.

A kórokozó változékonysága miatt minden évben új oltóanyagot állítanak elő és az oltást is minden évben újra be kell adni. A hazai influenza vakcina élő vírust nem tartalmaz, így megbetegedést nem okozhat. Az oltást követően csak igen ritkán lépnek fel olyan nem kívánt mellékhatások, mint láz, fejfájás. Helyi reakció (bőrpír, duzzanat az injekció helyén) az oltottak mintegy 20%-ánál jelentkeznek, de ezek a reakciók általában enyhék és 1-2 napon belül elmúlnak.

Pneumococcus védőoltás

A háziorvosi praxisban a légúti fertőzések egyik leggyakoribb kórokozója a *Streptococcus pneumoniae*. Sok esetben légúti vírusfertőzést követő bakteriális felülfertőzéseként találkozunk vele tüdőgyulladás formájában, azonban számos egyéb betegséget is okozhat. A pneumococcus fertőzés súlyos, életveszélyes, invazív formává válhat, mivel a baktérium képes behatolni a szervezet steril területeire, így a véráramba kerülve véramfertőzést, azaz szepszist, az agy burkán átjutva pedig meningitist, vagyis agyhártyagyulladást okozhat. A fertőző betegségek közül ebben a korban halnak meg leggyakrabban Európában, illetve a fertőzött betegek 20-50%-a kórházba kerülnek és átlagosan 10 napot bent is töltenek. Annak ellenére, hogy egyre korszerűbb antibiotikum kezelések állnak rendelkezésünkre, a betegek 10-20%-a belehal a betegségbe. A 65 év felettiéknél négyszer nagyobb eséllyel alakul ki szív- és érrendszeri betegség a tüdőgyulladás kórházi kezelése utáni egy hónapban, mint azoknál, akik nem kapták meg a fertőzést. A kockázat a kor előrehaladtával egyre magasabb. A tüdőgyulladás idős korban sokszor lehet tünetesegény, hiányozhatnak fizikális vizsgálatnál a klasszikus tünetek, például láz és köhögés, azonban a nem specifikus tünetek előtérbe kerülhetnek, így felismerésük nehezebb.

A fentiek mérlegelve látható, hogy fontos megakadályozni a pneumococcus fertőzés kialakulását, amennyiben lehetőségünk van rá. Ennek egyik leghatékonyabb módja a védőoltással történő megelőzés. Magyarországon jelenleg kétféle pneumococcus oltás érhető el. 1977-ben törzskönyvezték az első poliszacharid pneumococcus vakcinát, 2000-ben pedig a konjugált pneumococcus védőoltást. A korszerűbb technológiával készült fehérjéhez kötött konjugált védőoltás óriási előnye, hogy ún. immunmemóriát képes kialakítani, azaz tartós védekezést biztosít, és az oltást nem kell minden évben újra beadni, mely alapján a hazai és nemzetközi szakmai ajánlások is elsőként a konjugált

védőoltás alkalmazását javasolják.

A pneumococcus fertőzésre a fogékonyság általános. A védőoltás indikációja szempontjából azonban elsősorban a fertőzésre hajlamos, fokozott kockázatú egyéneket érdemes leginkább figyelembe venni. Magyarországon 2014 júliusa óta kötelező a 2 éven aluli gyermekek pneumococcus elleni védőoltása, azaz az állam biztosítja a pneumococcus elleni prevenciót ebben a korosztályban. A gyermekeken kívül érdemes beoltani a 65 év feletti felnőtteket is, mert az immunrendszer öregedése miatt a fertőzések sokkal könnyebben betegséget okozhat náluk, illetve azok egyre súlyosabb formában jelentkezhetnek. De nem csak az idősebb korosztályt veszélyezteti ez a betegség. Érintett még rengeteg olyan csoport, ahol a védőoltás adása megelőzheti a betegség elterjedését. Érdemes megfontolni az oltást tehát az immunbetegeknél, zárt közösségekben, pl. idősek otthonában élőknel, mivel ezeken a helyeken a pneumococcus cseppfertőzéssel könnyen terjed. Fokozott veszélynek vannak kitéve a dohányzók és rendszeres alkoholfogyasztók is.

2017 szeptembere eleje óta háziorvosi feladatokat látok el itt Szabadegyházán. A patientúramba lévő betegek közül 450 fő 60 év feletti lakos van, akik jellemzően visszatérő krónikus betegségekben szenvednek. 2017 végén a településünkön már tartottunk egy oltási programot. Elkézdők az influenzaoltások beadását, és ezzel párhuzamosan felmértük a lakosok pneumococcus átoltottságának vizsgálatát. Hamar kiderült, hogy a lakosok többsége nem hallott a védőoltás fontosságáról és ennek megfelelően nem is oltatták be magukat sem poliszacharid, sem konjugált oltóanyaggal pneumococcus pneumoniae ellen. Mivel az önkormányzat testületi tagjai is tájékoztódtak az oltás fontosságáról, 2017 végi testületi ülésen egyöntetűen megszavazták, hogy ingyenessé teszik azon 60 év feletti lakosok számára a pneumococcus oltást, akik igénylik. Így településünkön szoros együttműködés keretében egy rendkívül hatékony oltási programot sikerült végrehajtani, amely a lakosság egészségét szolgálta. A tavalyi oltási kampány megtette a hatását, az igényfelmérés után közel 65 beteg jelentkezett az oltás beadására, és ezt követően még további 35 fővel nőtt az oltottak száma, így 2018 február végéig 80 oltást adtunk be.

Hasonlóan az előző évi gyakorlathoz, idén is tájékoztódnunk szeretnénk, hogy hányan kívánnak oltóanyagot kapni a következő hetekben. Ennek érdekében azok a 60 év feletti lakosok, akik még nem részesültek pneumococcus elleni vakcinációban kérem, hogy jelentkezzenek a rendelőben.

Sajnos napjainkban egyre több helyen lehet hallani oltás ellenes kampányról, és ez rendkívül megnehezíti a munkánkat. A védőoltással nem csak önmagát, hanem a környezetében élőket is védi!

A védőoltás beadásának pontos időpontjáról a rendelőben tájékozódhat.

Írta: Dr. Goda László az Ön háziorvosa

A cikk megjelenését a Pfizer Kft. támogatta.

AEROBIK SZABADEGYHÁZÁN IS

Interjú Kelemen Ritával, a Ri-Fitt TEAM Szabadegyháza aerobik edzőjével

A Nagy László Művelődési Házban július óta minden héten szerdán összegyűlik egy kis csapat, hogy átmozgassa többnyire ülőmunkától ellustult izmait. Vezetőjük egy fiatal hölgy, Kelemen Rita, aki Dunaújvárosból jár településünkre az órákat megtartani.

Mikor kezdte el aerobikkal foglalkozni?

Körülbelül 10 éve kezdtem el járni aerobik órákra. Először csak heti 2 alkalommal, majd szépen lassan már része lett a mindennapjaimnak.

Mi vitt rá, hogy ne csak aktívan aerobikozz, hanem edző is legyél?

Túléltem a mozgással jó pár problémát, átsegített vizsgákon, szakításokon, újélet-kezdéseken. Mindig egy kis kapaszkodó volt. Órák után energikusabb voltam, tisztábban láttam. Ki tudtam tolni az örömet, bánatomat. Arra gondoltam, hogy ezt átadhatnám másoknak is. Több edzőtársam mondogatta, hogy összerakhatnék valami sajátot, olyan szívesen járnának óráimra, ha tartanék. Elkezdtem tanulni, rájöttem, hogy érdekel a mozgás háttere is, mit miért, mikor, hogyan kell csinálni. Így nekiálltam, elvégeztem a sportedzőit.

Létrehoztál egy facebook-csoportot, ahol lelkesíted a csoportod résztvevőit. Fontosnak tartod, hogy az órákra újabbnál újabb koreográfiákat vigyél, vagy inkább a megszokott, begyakorolt mozdulatok híve vagy?

Persze vannak alapmozdulataim, melyeket szeretek használni, ettől függetlenül nincs két egyforma óráim. Izomcsoportok szerint állítom össze a feladatsorokat. Óráimat mindig az aktuális csapathoz igazítom, sőt a jelenlévő emberekhez. Sokszor óra közben dől el, hogy mi a következő feladat. Látom a csapaton, ha fáradtabb, lehangoltabb, nyugösebb. Ha már nem olyan intenzitással végi a gyakorlatokat, akkor újra tervezek. Folytatjuk könnyebbrel, dinamikusabbal, olyan feladattal, hogy felébredjen az is, aki közben meguntta, máshol jár stb.

Szóval nincs szó megszokásról.

Mi inspirál egy-egy óra zenei összeállítására?

Általában ebben a kérdésben önző vagyok, amelyik zene engem feldob, motivál, az benne van a mixemben. Minden stílus megtalálható a repertoárban a latin ritmusoktól a 80-90 évek magyar zeneszámaiig.

Milyen eszközökkel lehet a heti alkalmakat feldobni, és hogyan lehet a drágább eszközöket olcsóbb mód-szerekkel helyettesíteni?

Jelenleg alapeszközként elsősorban saját testsúlyunkat és gumiszalagot használunk. Illetve volt már rá példa, hogy a teremben található székekkel dolgoztunk. De már Szilvia papírtörlőre és 2 literes ásványvizés palackra is elkészültek az óravázlatok.

Véleményed szerint a rendszeres mozgást végzők egészségesebb életmódot is folytatnak (pl. egészséges ételek fogyasztásában, gyógyszerek mellőzésében, stb.)?

Nem igazán tudom a kérdésre a választ. Vendégimnek mindenben segítek, aki igényli, és próbálom a legtöbb információt átadni ezzel kapcsolatban. Ezzel kapcsolatban előadást is tartottam már. Az biztos: ha hetente legalább egyszer hajlandó 1 órát áldozni az idejéből, azt a szervezete meghálálja. Így ők már biztos tudják vagy érzik, hogy milyen jótékony hatása van a mozgásnak.

Hogyan lehet valakit hosszú távon inspirálni, hogy kezdjen bele bármilyen mozgásfajtába, pl. aerobik edzésbe, ha egyébként nem túlságosan kitartó?

Nem is motiválni, inkább úgy fogalmaznék lehetőséget adni, tájékoztatni kell az embereket. Órákon megmutatni, mi az az érzés, amit ha nem kap meg rendszeresen, hiányozni fog. Ennek eredményeképpen szeretne jönni, így megtesz mindent annak érdekében, hogy ott lehessen. Ezért figyelem én a csapatot, ahogy már a riport elején említettem. Azonkívül, hogy komfortzónánkból kilépjünk, az izomcsoportok fejlesztésén túl számomra az is nagyon fontos, hogy jól érezzük magunkat.

Rita óráira lehetőség van csak napjegyet váltani, ha valaki egyelőre csak ismerkedik ezzel a mozgásfajtával, illetve ha megtetszett, és rendszeresen szeretne járni, bérletet is tud váltani szerdánként 18:00 órától a Nagy László Művelődési Házban.

Omischl Erika

SZOCIÁLIS EBÉDOSZTÁS

Felhívjuk az érintettek figyelmét, hogy a Magyar Mentőszolgálat Alapítvány által biztosított ingyenes szociális ebédet **2018. november 5-étől, hétfőtől** nem a Polgármesteri Hivatal szociális irodájában, hanem a **Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat irodájában (Sárosdi u. 5.)** munkanapokon, **kizárólag 11.30 és 12.00 óra között** vehetik át.

További információ a Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat irodájában!

Polgármesteri Hivatal

HALOTTAK NAPJA - MINDENSZENTEK

A mindenszentek vagy mindenszentek napján az üdvözült lelkekről emlékezik meg a katolikus egyház. Gyakori tévedés, hogy **november 1-jét** nevezik a halottak napjának, pedig ezen a napon a mindenszentek napját ünnepeljük.

A mindenszentek ünnepét sokan összetévesztik a halottak napjával. Pedig egészen másról szól ez a megemlékezés. A mindenszentek ünnepe a történelem folyamán szorosan összekapcsolódott az ősszel tartott ősi kelta Samhain pogány ünneppel. Úgy hitték, az elmúlt évben meghalt emberek lelkei ezen az éjjelen vándorolnak át a holtak birodalmába. Az ünnepen a lelkeknek ételt és állatot áldoztak, hogy megkönnyítsék számukra a vándorlást. A keresztény közösségek egyes településeken a pogány hagyományt követve, szintén ünnepeket rendeztek az elhunyt katolikus szentek tiszteletére. Így a pogány halottakra emlékező ünnep mindenszentek ünnepeként élt tovább.

Hogy mit is ünneplünk pontosan halottak napján?

A halottak napja keresztény ünnep az elhunyt, de az üdvösséget még el nem nyert, a tisztítótűzben lévő hívekért. Az ünnepet minden évben november 2-án tartják, amely a naptárakban is szerepel. Halottak napján szinte mindenki gyertyát, mécseszt gyújt

meghalt szeretteikre emlékezve, és a temetőbe is nagyon sokan látogatnak ki, hogy virágot vigyenek a sírokra.

Egészen az ókori Rómáig nyúlik vissza a halottak napi ünnepkör. A rómaiak őseiket és a csatározásokban elhunyt hőseiket istenekként tisztelték. Igaz, nem november elején, hanem február 22-én ülték meg a családok a caristiát, avagy a kölcsönös szeretet ünnepét, amelyek a halottakról is megemlékeztek, de egymást is megajándékozták, és inkább vidámsággal, mint mélabúval ünnepeltek.

A keresztény egyház hivatalosan 998-ban celebrálta először önálló ünnepként a halottak napját, de a liturgiákban már az időszámításunk szerinti 3. századtól megtalálhatók az ünnepre vonatkozó feljegyzések. Széles körben pedig a 11. századtól terjedt el a keresztény világban.

A népszokás: A magyar néphit szerint halottak napján, azaz november másodikán látogatnak haza az elhunytak lelkei. Ilyenkor azért kell minél több gyertyát gyújtani, hogy az ősök szellemei megtaláljanak a sírokba, és ne ragadjanak itt kísérteni. Néhány tájegységen a ház minden helyiségében gyertyát gyújtottak, hogy a hazalátogató lelkek könnyebben kiismerjék magukat a lakásban.

Hogyan hasznosíthatod? Halottak napján este gyújts minden helyiségben gyertyát, és szánj rá pár percet, hogy az elhunyt szeretteidre gondolsz. Nem kell szomorúnak lenned. Sőt! Jó, ha végig gondolod, mi mindent kaptál tőlük, s mennyivel több lettél azáltal, hogy ismerted őket.

GUMISZERVIZ

KÉSZÜLJÖN IDŐBEN A TÉLRE!

OLCSÓ TÉLI-NYÁRI GUMIABRONCSOK

AZONNAL RAKTÁRRÓL!

NÁLUNK BANKKÁRTYÁVAL IS FIZETHET

☎: 30/400-7178, 20/514-7744

www.albatire.hu

Seregélyes, Pálinkaháza

Sereg-Tej Kft. mellett

ÁLLATORVOSI ÜGYELET

**FEJÉR MEGYEI KORMÁNYHIVATAL
DUNAÚJVÁROSI JÁRÁSI HIVATALA**

Ügyszám: FE-02/ÉÁO/00263-7/2018. Ügyintéző: Dr. Szlávik Ferenc

Tárgy: Sárbogárdi ügyelet 2018. szeptember

Melléklet: - Hiv. szám: -

Címzett: Érdekelt állatorvosok Székhelyükön, FMKH Élelmiszerlánc-biztonsági és Földhivatali Főosztálya, Fejér Megyei Állatorvosi Kamara Székesfehérvár

Illetékességi terület: Sárbogárd, Pusztagegres, Sárhatvan, Nagyhörcsök, Mezőfalvi Rt. Sárrét, Alap, Alsószentiván, Cece, Vajta, Sáregres, Kálóz, Nagylók, Hantos, Sárosd, Sárkeresztúr, Sárszentágota, Szabadegyháza

Ügyelet napok	Ügyeletes állatorvos
November 1-2.	Dr. Pátzay József Címe: 7000, Sárbogárd, Asztalos u. 1/a Tel.: 06-30/639-3977
November 3-4.	Dr. Zámbo Csilla Címe: 7000, Sárbogárd-Kislók, Kossuth u. 24. Tel.: 06-30/287-4652
November 11.	Dr. Keszthelyi Gábor Címe: 8125, Sárkeresztúr, Szt. István u. 3. Tel.: 06-20/974-9065
Ügyelet napok	Ügyeletes állatorvos
November 17-18.	Dr. Kellner Péter Címe: 7003, Sárbogárd, Rákóczi u. 62. Tel.: 06-30/939-8629
November 24-25.	Dr. Csele István Címe: 2433, Sárosd, Sport u. 30. Tel.: 06-30/993-9404

Sárbogárd, 2018. október 12.

COUNTRY EST

Tematikus rendezvényeink

első alkalmából

**egy country témájú estre hívjuk
az érdeklődőket!**

Időpont:

2018. november 10. 19:30 - 03:00 óráig

Helyszín:

Nagy László Művelődési Ház (Szabadegyháza)

Vendég:

**Rácalmási Apple Country Club,
akik linedance
oktatást is fognak tartani**

**Aki az alkalomhoz és a témához kapcsolódó
öltözékben érkezik, meglepetés ajándékot kap!**

DJ: Mr. Tom

A belépés ingyenes!

A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk!

Advent Burgenlandban az Esterházyak nyomában

Fraknó (Forchtenstein) - Kismarton (Eisenstadt)

2018. december 2-án, vasárnap

Indulás Szabadegyházáról 6 órakor

a megszokott felszállóhelyeken

(sárosdi elágazás, iskola, posta, telep, lakótelep)

A programból:

- a fraknói vár megtekintése idegenvezetővel
- adventi vásár a fraknói vár udvarán
- a kismartoni kastély megtekintése idegenvezetővel

Részvételi díj: 5.300 Ft + belépődíjak (kb. 20 Euró v. 6600 Ft)

Jelentkezés: a művelődési házban (30/304-5349) vagy
Facebookon a művelődési ház oldalán.

INTÉZMÉNYEK ELÉRHETŐSÉGEI

Polgármesteri Hivatal

06-25/509-570 (központ),
509-560, 509-561

Mellékek: 11 (Titkárság), 12 (Pénzügy),
14 (Jegyző), 15 (Pénztár), 16
(Igazgatás), 17 (Adóügy), 18 (Szociális
ügyintéző)

06-30/638-4248,

06-30/788-8153 (Jegyző)

Ügyfélfogadás: hétfő-szerda: 8-12
óra, csütörtök: 8-12, 13-16 óra

hivatal@szabadegyhaza.hu
polgarmester@szabadegyhaza.hu

jegyzo@szabadegyhaza.hu

igazgatas@szabadegyhaza.hu

Szociális ügyintéző

Szaniszló Jennifer: 06-30/660-0156
szocialis@szabadegyhaza.hu

Kincsem Óvoda

06-25/478-608, 06-30/659-8129
szabadegyhazaovoda@irvitel.hu

Kossuth Lajos Általános Iskola

06-25/509-527

igazgato@szabadegyhaza.sulinet.hu

Nagy László Művelődési Ház

06-30/304-5349

muvhaz.szabadegyhaza@gmail.com

Falugazdász

Aliquander Erika 70/489-3875

Péntek: 8.00-11.00 (Művelődési Ház)

Szabad1 TV

(Az összeállításokat a digitális csomag
68-as csatormáján lehet megtekinteni
kéthetente: péntek 19.00-tól hétfő estig)

06-30/377-2082

kepujsag@aba.hu

Orvosi rendelő

Dr. Goda László

06-25/478-605, 06-30/638-4247

Ügyeleti időben (hétfőgőn és
munkanapokon 16 órától másnap
reggel 7 óráig) az ügyelet az
Adonyi Egészségügyi Központban
(Adony, Bajcsy Zsilinszky u. 5.) van.

06-25/504-522

Hétfő: 13.00-17.00

rendelés Sárosdi u. 5.

Kedd: 08.00-11.00

rendelés Sárosdi u. 5.

12.00-13.00

rendelés Vörösmarty úti rendelő

Szerda: 10.00-12.00

(előtte 08.00-09.00: csecsemő- és
gyermektanácsadás, 09.00-10.00:
várandós tanácsadás)rendelés Sárosdi u. 5.

Csütörtök: 08.00-11.00

rendelés Sárosdi u. 5.

Péntek: 09.00-12.00

(előtte: iskolaorvos) rendelés Sárosdi u. 5.

Gyermekorvos

Dr. Horváth Tibor

Kedd: 08.00-09.00:

iskola-egészségügyi vizsgálat

09.00-10.00:

gyermekorvosi rendelés

Csütörtök: 13.00-15.00:

gyermekorvosi rendelés

Fogorvosi rendelő

Dr. Szigeti Mónika

06-25/478-098

Hétfő: 08.00-11.00

Kedd: 14.00-19.00

Csütörtök: 13.30-15.30

Fogorvosi röntgen

Szabóné László Magdolna

06-30/550-0067

Védőnő

Nochta Tamásné

06-25/478-711, 06-30/550-0785

vedono@szabadegyhaza.hu

Nőgyógyászati rendelés

Dr. Berzsényi Tibor

szerda: 14.30-16.30

időpontkérés a védőnőnél a

következő telefonszámokon:

06-25/478-711, 06-30/550-0785

Gyógyszertár

Paksi Zoltán Bálintné dr.

06-25/478-607

Hétfő-Péntek:

07.30-12.00 és 13.00-16.30

Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat

Tóthfalusi-Kemmer Nikolett Kíra

06-25/478-563, 06-70/636-6315

Jassóné Kardos Ildikó

06-30/445-8345

Körieti megbízott

Veres János r.tzls. 06-20/969-5924

Styx

STYX TEMETKEZÉSI KFT.

ÉJJEL – NAPPAL

teljes körű ügyintézés

Szabadegyháza, Szabadság
tér 8. (virágbolt)

Tel.: 06/30/962-17-64;

06/25/271-080

Szállítási ügyelet:

06/25/271-080; 507-720;

272-520; 06/30/962-17-64

LITURGIA

TEMETKEZÉSI KFT.

ÉJJEL – NAPPALI ügyelet

8111. Seregélyes, Fő u. 200.

06/22/ 447-275; 06/20/446-92-53

Ügyintézés:
Szabadegyháza,
Géza u. 14.
(Reni Virágbolt)

Telefon:
06/20/292-99-64;
06/25/478-039

HIRDETÉSI ÁRAINK

Egész oldal	20 000 Ft + ÁFA
Fél oldal	10 000 Ft + ÁFA
1/4 oldal	5 000 Ft + ÁFA
1/8 oldal	2 500 Ft + ÁFA
Apróhirdetés	50 Ft/ szó + ÁFA

Hirdetésfelvétel:

Tel.: 06-30/638-4248

E-mail: szabad1lap@gmail.com